პროლეტარეებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

31 მარტი კვირა 1974 ფასი 2. კაპ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 76 (15897)

მომავალი არჩევნების მთავარი თავისებურება ის არის, რომ ეს სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პირველი არჩევნებია საკავშირო ისტორიული XXIV ყრილობის შემდეგ, რომელმაც დასახა ჩვენი საზოგადოების ეკონომიური, სოციალური და სულიერი განვითარების დიადი პროგრამა.

ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

სსრ კავშირის მეცხრე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შემადგენლობის დამტკიცების შესახებ

„სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების დებულების" 36-ე და 37-ე მუხლების საფუძველზე სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

დამტკიცდეს სსრ კავშირის მეცხრე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისია საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, მშრომელთა საზოგადოებებისა და კოლექტივების შემდეგ წარმომადგენელთა შემადგენლობით:

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე პეტრე ნიკოლოზის-ძე **ფედოსეევი** — სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მეცნიერებისა და მეცნიერი მუშაკებისაგან.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე ვალენტინა ვლადიმერის ასული **ნიკოლაევა-ტერეშკოვა** — საბჭოთა კავშირის ქალთა კომიტეტისაგან.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მდივანი ივანე ვასილის-ძე **კაპიტონოვი** — კულტურის მუშაკთა პროფესიული კავშირისაგან.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წევრები:

ალექსანდრე ნიკიფორეს-ძე **აქსიონოვი** — ბელორუსიის კომუნისტური ორგანიზაციისაგან.

ნაკაიბეკ **ალიმბეკოვი** — „ყირგიზატომანქანის" ქარხნის მუშების, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკების და მოსამსახურეებისაგან — ყირგიზეთის სსრ ქალაქი ფრუნზე.

ბორის ივანეს-ძე **არისტოვი** — ლენინგრადის საქალაქო კომუნისტური ორგანიზაციისაგან.

ივანე ივანეს-ძე **არტომოლევსკი** — სრულიად საკავშირო საზოგადოება „ცოდნისაგან".

ვლადიმერ ალექსის-ძე **ასათიანი** — თბილისის დინამიტროეის სახელობის საავიაციო ქარხნის მუშების, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკების და მოსამსახურეებისაგან, საქართველოს სსრ.

თამარ ზადოს ასული **არუთინიანი** — სომხეთის სსრ არტაშატის რაიონის სოფელ კახწარაშენის კოლმეურნეობის კოლმეურნეებისაგან.

მუიასარ **ბარნოევა** — უზბეკეთის სსრ ბუხარის ოლქის რომიტანის რაიონის ოქტომბრის 50 წლისთავის სახელობის საბჭოთა მეურნეობის მუშებისა და მოსამსახურეებისაგან.

ვიოლა ოიჰანესის ასული **ბეტკერი** — ესტონეთის სსრ პაიდის რაიონის კოლმეურნეობა „კაარდივიაელანეს" კოლმეურნეობის კოლმეურნეებისაგან.

ანატოლი ტიმოთეს-ძე **ბოკარიოვი** — ნიჟნი ტაგილის ვ. ი. ლენინის სახელობის მეტალურგიული კომბინატის მუშებისაგან, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკებისა და მოსამსახურეებისაგან, სვერდლოვსკის ოლქი.

ვასილ კონსტანტინეს-ძე **ვიშკუ** — მოლდავეთის ახალგაზრდათა ლენინური კომუნისტური კავშირისაგან.

ლეონიდ ივანეს-ძე **გრიკოვი** — მოსკოვის საქალაქო კომუნისტური ორგანიზაციისაგან.

ზულიეხა ისმაილ ყზი **გუსეინოვა** — აზერბაიჯანის პროფესიული კავშირების რესპუბლიკური საბჭოსაგან.

ალექსი ალექსის-ძე **ეპიშევი** — სსრ კავშირის არმიის, ავიაციისა და ფლოტის ხელშემწყობი ნებაყოფლობითი საზოგადოების ცენტრალური კომიტეტისაგან.

ალექსანდრე ალექსანდრეს-ძე **იანკაუსკასი** — ლიტვის სამომხმარებლო საზოგადოებათა რესპუბლიკური კავშირის გამგეობისაგან.

ველტა მარტინის ასული **ლინე** — ლატვიის სსრ ა. ოპერის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის შემოქმედებითი მუშაკების, მუშებისა და მოსამსახურეების კოლექტივისაგან.

ივანე ალექსანდრეს-ძე **ლუტაკი** — უკრაინის კომუნისტური ორგანიზაციისაგან.

მარიამ მოხტადინის ასული **მუხამედყულოვა** — ტაჯიკეთის აბუალი იბნსინას სახელობის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტის სტუდენტთა, მასწავლებელთა და მოსამსახურეთა კოლექტივისაგან.

ვასილ ილიას-ძე **პროხოროვი** — საბჭოთა კავშირის პროფესიული კავშირების ცენტრალური საბჭოსაგან.

ნაზარბეკ **ხანდიბეკოვი** — ყაზახეთის სსრ ალმა-ათის ოლქის ურიცკის რაიონის საბჭოთა მეურნეობა „ტაგილსკი" კომსომოლეცის" მუშებისა და მოსამსახურეებისაგან.

ბოსტან აზანის ასული **ტამოვა** — თურქმენეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მეცნიერთა და მეცნიერ თანამშრომელთაგან.

ევგენი მიხეილის-ძე **ტიაჟელნიკოვი** — სრულიად საკავშირო ახალგაზრდათა ლენინური კომუნისტური კავშირისაგან.

ნაზია ვასილის-ძე **შაქიროვი** — უფის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის მუშებისაგან, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკებისა და მოსამსახურეებისაგან, ბაშკირეთის ასსრ.

ანატოლი ვასილის-ძე **შატოხინი** — კრასნოარმეიესკის ქვანახშირის კომბინატის შახტ „როდინსკაიას" მუშებისაგან, ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკებისა და მოსამსახურეებისაგან, უკრაინის სსრ დონეცკის ოლქი.

ალექსანდრე ბორისის-ძე **ჩაკოვსკი** — სსრ კავშირის მწერალთა კავშირისაგან.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე
ნ. პოდგორნი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი
მ. გიორგაძე.

მოსკოვი, კრემლი. 1974 წლის 29 მარტი.

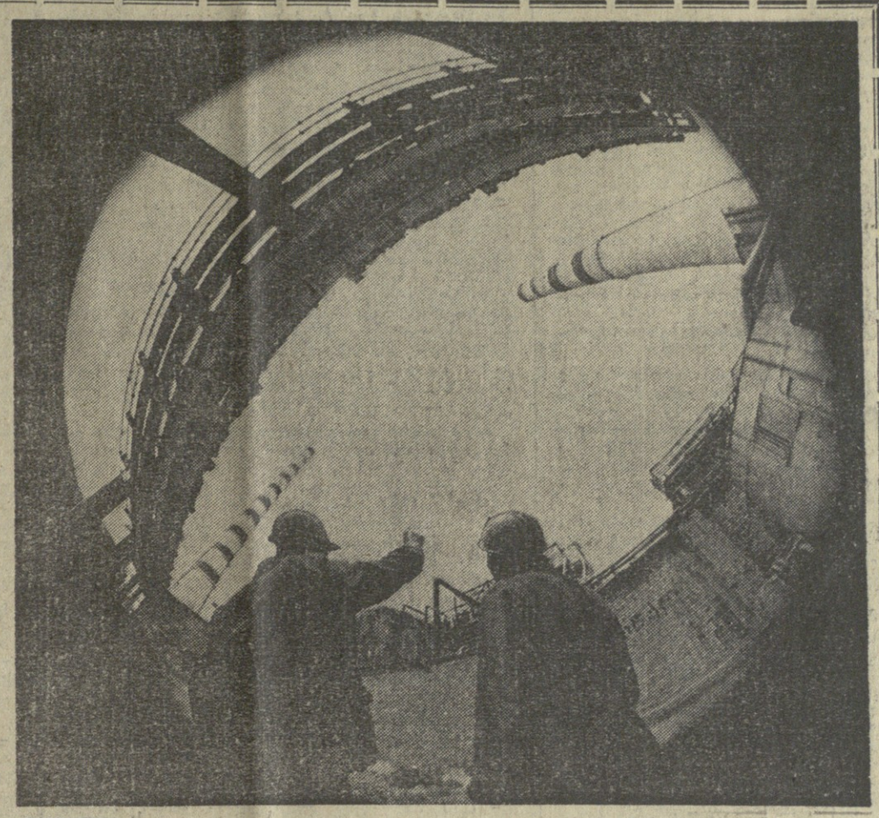

„კომუნისტის" ფოტოკონკურსი

ქ. ნაკაოვი — „მეოთხე, განმსაზღვრელი წლის რიტმი".

(თბილისის სახელმწიფო ხარაიონო ელექტროსადგურის მე-9 ბლოკი).

ხუთწლედის განმსაზღვრელ წელს-ტყვეობრივი ეკონომიკური ეფექტი!

მისაბაძი თაოსნობა

სოციალისტური შრომის გმირის ი. ხაზარაძის ახალი ვალდებულებები

თანამედროვე ეტაპზე განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა საგამომგონებლო საქმის შემდგომ განვითარებას და მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებაში მისი როლის ამაღლებას. ამასთან დაკავშირებით პარტიისადმი, საბჭოთა ხალხისადმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მომართვის პასუხად შესანიშნავი თაოსნობა გამოიჩინა ქუთაისის საავტომობილო ქარხნის № 1 ამკრებ-მექანიკური საამქროს გამმართველმა, სოციალისტური შრომის გმირმა, საქართველოს სსრ დამსახურებულმა რაციონალიზატორმა იოსებ ხაზარაძემ. იგი მიმართავს რესპუბლიკის რაციონალიზატორებსა და გამომგონებლებს. წარმოების ნოვატორებს ჩაებან სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოგონებათა შექმნისა და წარმოებაში დანერგვისათვის.

პირადად მან იკისრა შემდეგი ვალდებულებანი: **ხუთწლედის განმსაზღვრელ წელს შეამნას და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს გბჭოგონიებათა და აღმოჩენათა სახელმწიფო კომიტეტში განაცხადი გააკეთოს ერთ გამოგონებაზე და შემდეგ მიაღწიოს წარმოებაში მის დანერგვას. შეიმუშაოს 20 რაციონალიზატორული წინადადება, აპვდან 10 მიიდინაროდ წელსვე დანერგოს წარმოებაში და საწარმოს მისცეს 10 ათასი მანეთის ეკონომია. დაგოგოს სულ ცოტა 2500 მანეთის ელექტროენერგია, შეაუმუშაოს 200 კილოგრამ ფერადი და საფასავი მასალა. დაეხმაროს 50 რაციონალიზატორს წინადადებათა გაფორმებასა და ესკიზების შედგენაში. რაციონალიზატორულ საქმიანობაში ჩაებას 15 ახალგაზრდა მუშა.**

ი. ხაზარაძის ამ პატრიოტულ ინიციატივას მხარი დაუჭირეს რაციონალიზატორთა და გამომგონებელთა იმ კომპლექსური ბრიგადის წევრებმა, რომელსაც ინიციატორი ხელმძღვანელობს, და გადაწყვიტეს, ერთიანი ბრიგადული ძალით შექმნან გამოგონებანი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს გამოგონებათა და აღმოჩენათა სახელმწიფო კომიტეტში წარადგინონ ახალ გამოგონებათა იმდენი განაცხადები, რომ ბრიგადის ყოველ წევრზე მოდიოდეს ერთი განაცხადი მაინც.

დ. გედენიძე,
„კომუნისტის" საკ. კორ.

ქართველ ენაზე

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობამ ქართულ ენაზე ბროშურად გამოუშვა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვა „პარტიისა და ხალხის დიადი გმირობა", რომელიც 1974 წლის 15 მარტს წარმოთქვა ალმა-ათაში, უამირის ათვისების 20 წლისთავისადმი მიძღვნილ საზეიმო სხდომაზე. (საქინფორმი).

საქართველოს მრეწველობის მუშაკებმა ხუთწლედის მეოთხე. განმსაზღვრელი წლის პროგრამის წარმატებით შესრულებისათვის, შესაბამოდ გაზალეს სოციალისტური შეჯიბრება და მიმდინარე წლის პირველი კვარტალის გეგმა ვადამდე, 29 მარტს შეასრულეს.

დამკვრელური შრომა ყველგან ფრთებს ესხა. იგი მიმართულია შრომის ნაყოფიერებისა და წარმოების ეფექტიანობის შემდგომი ამაღლების, მისი ყველა თვისებრივი მაჩვენებლის გაუმჯობესებისა და რეზერვების უფრო სრულად გამოყენებისაკენ.

ახლა რესპუბლიკის მთელი რიგი საწარმოები მეორე კვარტალის ანგარიშში მუშაობენ.

იმუშავებენ დაზოგილი მასალებით

ჰიათურა. (საკ. კორ.). ქართული მარგანეცის ქალაქის მშრომელებმა ერთსულოვნად დაუჭირეს მხარი მოსკოვის მოწინავე საწარმოთა თაოსნობას და გააჩაღეს მზადება კომუნისტური შაბათობისათვის, რომელიც 20 აპრილს ეწყობა.

ვ. ი. ლენინის სახელობის მაღაროში ლენინურ შაბათობაზე გამოვა 1.178 კაცი. აქედან 795 მაღაროელი პროდუქციის შექმნაზე დაზოგილი მასალებითა და ელექტროენერგიით იმუშავებს, ხოლო 383 კაცი შესრულებს მაღაროს კეთილმოწყობის სამუშაოებს. ისინი დარგავენ 10 ათას ძირ ნერგს, შეაგროვებენ შვიდ ტონა ჯართს, დაასუფთავებენ 1.700 კვადრატულ მეტრ ტერიტორიას.

ლენინელები წინასწარ ვარაუდით ამ დღეს დაამზადებენ 21 ათასი მანეთის პროდუქციას და ხუთწლედის ფონდში შეიტანენ 4.400 მანეთს.

დიდი მზადებაა ორჯონიკიძის სახელობის მაღაროშიც. აქაური მშრომელები შაბათობაზე გამომუშავებულ 2 ათას მანეთს შეიტანენ ხუთწლედის ფონდში. მაღაროელები კეთილმოწყობენ და გაამწვანებენ ქუჩებს, შეაგროვებენ 5 ტონა ჯართს, დაეხმარებიან საშეფო კოლმეურნეობას საგაზაფხულო სამუშაოების შესრულებაში.

ლენინური შაბათობისათვის ემზადებიან სტალინის, კალინინის, დიმიტროვის სახელობის, ახალი ითხვისის მაღაროების მშრომელები, მშენებლები, რკინიგზელები, საწარმო-დაწესებულებათა მუშა-მოსამსახურეები. ისინი დაზოგილი მასალებითა და ელექტროენერგიით იმუშავებენ.

გაზაფხული ვეიხმოგს

ტრაქტორები მინდვრად გავიდნენ

მინდვრის საგაზაფხულო სამუშაოების აგროვადებში ჩატარების მიზნით თერჯოლელმა მხვნელ-მთესველებმა ფაფთოდ გაშალეს სოციალისტური შეჯიბრება. მექანიზატორებმა ტრაქტორების რემონტის დავალება ვადაზე თვენახევრით ადრე გაანაღეს.

სოციალისტურ შეჯიბრებაში დაწინაურდნენ კვახჭირის, ფოწის, თერჯოლის, საზანოს, სიმონეთისა და სხვა სოფლების კოლმეურნეობების მექანიზატორები. ახლა ახალშეკეთებული ტრაქტორებით სიმინდისა და სხვა საგაზაფხულო კულტურების დასათესად ხნავენ ნიადაგს.

რაიონში სიმინდის დასათესად საჭიროა 1.096 ცენტნერი კონდიციური თესლი, მზად აქვთ გეგმაზე მეტი — 1.840 ცენტნერი ხარისხოვანი თესლი.

ვ. კუტალაძე.

კარგი ინიციატივა

ცხაკაია. (საკ. კორ.). მეაბრეშუმეობის, დარგში მოსუფთავებამა იციან, რომ რაიონში მუდამ დიდი ყურადღება ექცეოდა ფუთის პლანტაციების გაშენების საქმეს. ზოგიერთ კოლმეურნეობაში კი გამოცდილების გაზიარების მიზნით მოლდაეთიდანაც კი დადიოდნენ მეაბრეშუმეები. შარშან მიმე დაავადებამ მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა აბრეშუმის ჭიის საკვებ ბაზას.

ამჟამად ხორციელდება ღონისძიებანი კარგი ტრადიციის აღდგენისათვის. **რაიონის ახალგაზრდებმა კომკავშირის რაიონული კომიტეტის ბიუროს მოწოდებით ვალდებულება იკისრეს დაჩქარებით აღადგინონ თუთის პლანტაციები. ტახურის საბჭოთა მეურნეობის ახალგაზრდები 1.000 ძირ ავადმყოფობაგამძლე თუთას დარგავენ.**

სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენლის განცხადება

ვაშინგტონი. 30 მარტი. (საკ. დესი). ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელმა ჯ. ვეხტმა განაცხადა, რომ სახელმწიფო მდივანი ჰ. **კისინჯერი** შეხდა შეერთებული შტატების პრეზიდენტს **რ. ნიქსონს** და გააცნო სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივანთან **ლ. ი. ბრეჟნევთან** და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრთან, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრთან **ა. ა. გრომიკოსთან** თავიანი საუბრების შედეგები.

ჯ. ვეხტმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ მოსკოვში გამართული საბჭოთა კავშირ-ამერიკის მოლაპარაკება „გარკვეული წინგადადგმული ნაბიჯი" იყო ორი ქვეყნის ურთიერთობის განვითარების გზაზე. მოლაპარაკების დროს, თქვა სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენელმა, ძმარიებმა მიაღწიეს „არსებითს ურთიერთგაგებას" მთელ რიგ განხილულ საკითხებში.

ჯ. ვეხტმა აგრეთვე აღნიშნა, რომ შეხვედრა უმაღლეს დონეზე დამოკიდებული არ უნდა იყოს ორმხრივი ურთიერთობის ერთ რომელიმე დარგში მიღწეულ პროგრესზე და ხაზი გაუსვა, რომ „საჭიროა მსოფლიოს ორი უძლიერესი ქვეყნის ლიდერები ერთმანეთს ხვდებოდნენ, რათა მიაღწიონ ურთიერთგაგებას" საერთაშორისო პრობლემებში.

„კომუნისტის" ფოტოკონკურსი

კუბელ მეგობართა პატივსაცემად

29 მარტს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს კრებაზე სადილი გამართა კუბის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრის, ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივნის, რევოლუციური მთავრობის პრემიერ-მინისტრის პირველი მოადგილისა და კუბის რესპუბლიკის რევოლუციური შეიარაღებული ძალების მინისტრის რაულ კასტროსა და მისი მეუღლის, კუბის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრის, კუბელ ქალთა ფედერაციის თავმჯდომარის ვილმა ესპინის პატივსაცემად, რომლებიც არაოფიციალური ვიზიტით ყრნან საბჭოთა კავშირში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მოწვეითი.

სადილის დროს, რომელშაც გულთბილ, გულითად ვითარებაში ჩაიარა, ამხანაგებმა მ. ა. სუსლოვმა და რ. კასტრომ წარმოთქვეს მეგობრული სადღეგრძელოები. რომლებშიც, გამოთქვეს რწმენა, რომ კიდევ უფრო გაფართოვდება საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და კუბის კომუნისტური პარტიის, ჩვენი ქვეყნების ხალხთა მეგობრობა და თანამშრომლობა. ხაზგასმით აღინიშნა, თუ რა ისტორიული მნიშვნელობა აქვს კუბაში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევის ვიზიტს და მის მოლაპარაკებას კუბის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანთან. კუბის რესპუბლიკის რევოლუციური მთავრობის პრემიერ-მინისტრთან ამხ. ფ. კასტროსთან.

თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს V სესია

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს სხდომათა დარბაზში გაიმართა თბილისის მშრომელთა დეპუტატების მეთოთხმეტე მოწვევის საქალაქო საბჭოს მეხუთე სესია.

სესიამ მოისმინა თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის ანგარიში 1973 წლის გაწეული მუშაობის შესახებ. რომელიც გააკეთა თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ დეპუტატმა ბ. ლობჟანიძემ.

მოხსენებელმა და კამათში გამოსულებმა აღნიშნეს, რომ საქალაქო მეურნეობის ძირითად დარგებში 1973 წლის წინა წელთან შედარებით მიღწეულია ზრდის საკმაოდ სწრაფი ტემპი. მაგრამ, გარკვეული წარმატების მიუხედავად, აღმასრულებელი კომიტეტის მუშაობაში არის მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებანიც. მაგალითად, მიუხედავად იმისა, რომ საერთოდ შესრულდა საცხოვრებელი სახლების საექსპლოატაციოდ გადაცემის გეგმა, შარშან დიდი ჩამორჩენა იყო კაპიტალური მშენებლობის საერთო გეგმის შესრულებაში. კაპიტალურ მშენებლობაში ჩამორჩენა ძირითადად ახასიათებს მთავარმშენებელ, რომელმაც ვერ აითვისა გამოყოფილი სახსრები.

დამაკმაყოფილებლად არ მუშაობდნენ არც ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების სამმართველოები, რომლებმაც საქონელბრუნვის ბიუმის შესრულებას დააკლეს 14,6 მილიონი მანეთი.

საწარმოო გეგმებისა და ნაკისრ სოციალისტურ ვალდებულებათა შესრულებას აქვეს ადგილი თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სხვა სამსახურებსაც.

განხილულ საკითხზე მიღებულია შესაბამისი გადაწყვეტილება.

სესიამ მიიღო გადაწყვეტილება „ქალაქ თბილისის საბინაო ფონდის დაცვისა და სათანადო მოვლა-შენახვისათვის პასუხისმგებლობის შესახებ".

სესიამ განიხილა ორგანიზაციული საკითხები. თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის მთავარი არქიტექტურულ-საგეგმარო სამმართველოს უფროსად დამტკიცებულია თ. თევზაძე, თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის კაპიტალური მშენებლობის სამმართველოს უფროსად — გ. ჩიქვინიძე. (საქინფორმი).

ᲮᲘᲚᲓᲝᲔᲑᲘ

თავდადებული შრომისათვის

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს სხდომათა დარბაზში საბჭოთა კავშირის ორდენები და მედლები გადასცეს ბუნებრივი მეწველობის სამინისტროს საწარმოთა და ორგანიზაციათა მუშებისა და ინჟინერ-ტექნიკური მუშაკების დიდ ჯგუფს, რომლებსაც ეს ჯილდოები მიენიჭათ წარმატებებისათვის 1973 წლის გეგმისა და ნაკისრ სოციალისტურ ვალდებულებათა მთლიანად და დროულად შესრულებაში.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანმა **ზ. კვაჭაძემ** წაიკითხა შესაბამისი ბრძანებულება.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარემ **გ. ძოწენიძემ** დაჯილდოებულთ გადასცა ლენინის, ოქტომბრის რევოლუციის, შრომის წითელი დროშის, „საპატიო ნიშნის" ორდენები, მედლები „შრომაში მამაცობისათვის" და „შრომითი წარჩინებისათვის".

დაჯილდოებულთა სახელით სიტყვები წარმოთქვეს თბილისის ბრიგადის საწარმოო გაერთიანების ოსტატის თანაშემწემ **ვ. გეგეშიძემ**, თბილისის კამეოლმაუდის კომბინატ „საბჭოთა საქართველოს" მკერავმა **ნ. რიბოლოვამ**, თბილისის ფეხსაცმლის ფაბრიკა „ისნის" მკერავმა **ნ. დუბკოვამ**, თბილისის სართავსტრიკოტაჟო კომბინატის მთავარმა ინჟინერმა **ო. ბეჟუაშვილმა**, თბილისის პირველი მაისის სახელობის სამკერავლო ფაბრიკის მკერავმა **მ. ბაკრაძემ**, აგრეთვე საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის მინისტრმა **გ. გამცემლიძემ**, რომლებმაც დიდი მადლობა გადაუხადეს პარტიასა და მთავრობას, მათი შრომის მაღალი შეფასებისთვის.

ვ. ძოწენიძემ გულთბილად მიესალმა დაჯილდოებულთ, აღნიშნა, რომ ვეტერანებთან ერთად ჯილდოები გადაეცა წარმოების ახალგაზრდა მოწინავეებსა და სპეციალისტებს, რომლებიც წარმატებით აკრძალებენ უფროსი თაობის სახელოვან შრომითა ტრადიციებს. დაჯილდოებულთ მან ისურვა ახალი წარმატებანი შრომასა და პირად ცხოვრებაში. (საქინფორმი).

ᲐᲮᲚᲘ ᲪᲮᲝᲕᲠᲝᲑᲓᲐ ᲓᲐ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲓᲐ ᲚᲔᲜᲘᲜᲘ

ᲐᲮᲚᲘ ეწოდება წიგნ-ალბომს, რომელიც პოლიტიკური ლიტერატურის გამომცემლობამ გამოუშვა. მასში მოთავსებული დოკუმენტური ფოტოსურათები, რუკა-სქემები, ძმაბერული ნაწარმოებების რეპროდუქციები და მოკლე განმარტებითი ტექსტი ასახავენ ჩვენს ქვეყანასა და საზღვარგარეთ მშრომელთა ღიდი ბელადის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ადგილებს.

ალბომის ყდაზე ალბეჭდილია ვ. ი. ლენინის ძეგლი, რომელიც მოსკოვის კრემლის ტერიტორიაზეა აღმართული.

წიგნს ეპიგრაფად წამძღვარებული აქვს სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვები: „წმინდაა ყველაფერი, რაც დაკავშირებული ადამ ლენინის ცხოვრებასთან, საქმეებთან და სახელთან".

გამოცემა მკითხველთა ფართო წრისათვისაა განკუთვნილი. (საკ. დესი).

ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲝ ᲒᲐᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲕᲘᲢᲔᲑᲡᲙᲘ. (საკ. დესის კორ.). ვიტებსკის ოლქში დამთავრდა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოთა გაერთიანებათა შექმნა. გაერთიანებებში შავიდა ყველა კოლმეურნეობა, აგრეთვე სოფლის მეურნეობის საოლქო სამმართველოსა და პირუტყვის დაზღვევა-გასუქების ტრესტის საბჭოთა მეურნეობები.

95 გაერთიანებიდან თვითეულში შეიკრა ხუთიდან რვა მეურნეობა, რომლებიც ტერიტორიულად ერთმანეთთან ახლოა. გათვალისწინებული იყო საგზაო ქსელი, საერთო ვეტერინარულ-სანიტარიული საწარმოების, სამედიცინო დაწესებულებების არსებობა.

სომხური ენაზე

ᲔᲠᲔᲕᲐᲜᲘ. 28 მარტი. (საკ. დესი). გამომცემლობა „ჰაიასტანში" სომხურ ენაზე ბროშურად გამოუშვა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვა „პარტიისა და ხალხის დიადი გმირობა", რომელიც წარმოთქვა 1974 წლის 15 მარტს უამირის ათვისების 20 წლისთავისადმი მიძღვნილ საზეიმო სხდომაზე ალმა-ათაში.

ᲒᲐᲫᲚᲐᲯᲐᲠᲑᲐ ᲡᲐᲞᲠᲝᲔᲥᲢᲝ ᲡᲘᲛᲫᲚᲐᲕᲠᲔᲡ

ᲕᲝᲚᲝᲭᲘᲚᲘ სინთეზური კაუჩუკის ქარხანაში დამთავრდა მთელი რიგი ქიმიური აპარატებისა და დანადგარების რეკონსტრუქცია, რის შედეგად იზოპრენის კაუჩუკის საწარმოს საწყისი საპროექტო სიმძლავრე თითქმის 70 პროცენტით გაიზარდა.

რეკონსტრუქციის შედეგად არა მარტო მკვეთრად გადააჭარბეს ქარხნის საპროექტო სიმძლავრეს, არამედ ამ ბოლო ეტაპს წელიწადში ერთიორად შეამცირეს კაუჩუკის თვითღირებულება.

ვოლგოგრადელებმა მიზნად დაისახეს მიმდინარე ხუთწლედის დამლევისათვის ერთი ორად გაზარდონ ამ თავიანთი საწარმოს საპროექტო სიმძლავრე. ეს გათვალისწინებულია მცირე კაპიტალური დანახარჯებით. ამავე საწარმოო თართობებზე და. უმთავრეს. შინაგანი რეზერვების გამოყენების შედეგად. (საკ. დესი).

ᲐᲢᲚᲐᲜᲢᲘᲡ ᲝᲙᲔᲐᲜᲘᲗ — ᲚᲔᲜᲘᲜᲒᲠᲐᲓᲨᲘ

ᲚᲔᲜᲘᲜᲒᲠᲐᲓᲘ. (საკ. დესის კორ.). დღეს ნავის ნავსადგურში შეადა თბომავალი „ᲒᲘᲨᲞᲝᲠᲢ ᲩᲘᲜᲐᲞᲘᲜᲘ". ეს არის პირველი ამერიკული სატვირთო გემი, რომელიც რეგულარული რეისები დაიწყო ბალტიმორის, ნორფოლკის, ფილადელფიის, ნიუ-იორკის, ახალი ორლეანისა და ლენინგრადის ნავსადგურებს შორის. ამერიკელმა მეზღვაურებმა ჩვენს ქვეყანაში ჩამოიტანეს ტრაქტორები, ქიმიკატები, სხვადასხვა მოწყობილობა.

ტრასას ემსახურებიან საბჭოთა და ამერიკული გემები, პარიტეტულ საწყისებზე

სოციალიზმისა და მუშათა კლასის გაერთიანებული ბრძოლისა

სკკპ XXIV ყრილობის მესამე წლისთავისათვის

კომუნისტური პარტია, მთელი საბჭოთა ხალხი უდიდესი შემოქმედებითი ენერგიითა და თანმიმდევრობით ახორციელებენ 1971 წლის 30 მარტს — 9 აპრილს გამართულ სკკპ XXIV ყრილობაზე დასახულ დიად აღშენებლობითს პროგრამას. ჩვენი საშობლო გულდაჯერებით მიდის სოციალურ-ეკონომიური პროგრესის გზით, რომელიც ყრილობამ დაგვისახა. და ყოველი წინგადადგმული ნაბიჯი სულ უფრო ცხადყოფს მის ისტორიულ-გადაწყვეტილებათა დამრეხმელ და მაორგანიზებელ ძალას.

დიდი და უდაოა ჩვენი პარტიისა და სახელმწიფოს საშინაო და საერთაშორისო პოლიტიკის წარმატებანი. ისინი დამაჯერებლად ადასტურებენ, რომ სწორია სკკპ XXIV ყრილობაზე შემუშავებული და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მომდევნო პლენუმების გადაწყვეტილებებში, სხვა პარტიულ დოკუმენტებში განვითარებული კურსი. ლენინური პარტია მტკიცედ და განუხრელად იცავს ეროვნული სოციალისტური ეკონომიკის ეფექტიანობის ყოველი ღონისძიებით გადიდებისა და ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების, კომუნიზმის შენებლობის ხელშემწყობი საგარეო-პოლიტიკური პირობების უზრუნველყოფისათვის, მსოფლიო სოციალიზმის პოზიციების, მშვიდობის, დემოკრატიისა და მთელი მსოფლიოს სოციალური პროგრესის საქმის განმტკიცებისათვის.

■

სკკპ XXIV ყრილობის შემდეგ განვლილ სამ წელიწადში არსებითად გაიხარდა ჩვენი სოციალისტური საშობლოს ეროვნული დოვლათი და ძლიერება. კიდევ უფრო განმტკიცდა საბჭოთა საზოგადოების სოციალურ-პოლიტიკური და იდეური ერთიანობა. სულ კაეშირის ხალხთა ინტერნაციონალური ძმობა, რომელს სიმბოლოდ მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების და ფედერაციული ოკრუგების დროშებზე აკიაფდა ხალხთა მეგობრობის ორდენი. მუშათა კლასი, კოლმეურნე გლეხობა, ინტელიგენცია, ყველა სოციალისტური ერის მშრომელები კიდევ უფრო მჭიდროდ შეკავშირდნენ ლენინური პარტიის, მისი ცენტრალური კომიტეტის გარშემო.

უარღესად მაღალი და ურყევი ავტორიტეტი აქვს ჩვენს პარტიას როგორც მრავალეროვანი ბანაკის ხელმძღვანელსა და ორგანიზატორს. ამბ. ლ. ი. ბრეჟნევმა, რომელმაც ეს აღნიშნა სკკპ ეროვნული კომიტეტის 1973 წლის დეკემბრის პლენუმზე წარმოთქმულ სიტყვაში, თქვა „ასეთი ავტორიტეტი პარტიამ მოიპოვა თავისი დაუცხრომელი ბრძოლით ხალხის ინტერესებისათვის. ამით, რომ შიძლო შეიმუშაოთ ასწორი კურსი კომუნისტური მშენებლობის თანმიდევრული ეტაპებისათვის, რომელიც მუშათა კლასმა, გლეხობამ და ინტელიგენციამ აღიქვეს როგორც თავიანთი ოიოძლი საქმე, მოიპოვა თვალსაჩინო წარმატებანი მშვიდობის განმტკიცებაში. პარტიის მაღალი ავტორიტეტი ჩვენ უძალისაესენი კუთვნილებაა, ამხანაგნო. ეს არის არა შარტო სამართლიანი აღიარება იმ თავდადებისა, რომლითაც პარტია იმსახურებოდა და კელავაც იმსახურება ხალხს. პარტიის ავტორიტეტი ამასთან ერთად ჩვენი მძლავრი, მართლაც რომ ოელისმძღვ ეარიოა. რომელიც გვეხმარება შეიაანალიზოთ ფაქტობრივი მასალები და დადგიზმოთ ისინი ქვეყნის წინაშე დასახულ ამოცანათა გადასაწყვეტად, გვიხდოთ ისინი საერთო სახელმწიფო ინტერესებისათვის შეგნებულ მებრძოლებად“.

ცხოვრებამ მთლიანად დაადასტურა სკკპ XXIV ყრილობის დასკვნა, რომ კომუნისტური მშენებლობა მის შაბაგის ყოველმხრივი ინტენსიფიკაციის ინტენსიფიკაციის ბაზის ფორმირებისა და ფორიერული ეკონომიკის ბაზის ფორმირებისა, ეროვნულ-ტექნიკური ბაზის შექმნაში. წარმოების ინტენსიფიკაციის კურსი, რომელიც სკკპ XXIV ყრილობამ დასახა, საკრძნობ შედეგებს იძლევა. ეროვნული შემოსავლის მატებამ შეადგინა 45 მილიარდი მანეთი. ეს ოოემატება ქვეყნის ომამდელი 1940 წლის მთელ ეროვნულ შემოსავალს. მთლიანად სსრ კავშირის ეროვნული შემოსავალი, რომელსაც ეიყენებენ მოხმარებისა და დაგროვებისათვის, ახლა შეადგენს 333,8 მილიარდ მანეთს. სამრეწველო პროდუქციის მოცულობა 23.1 პროცენტით გაიზარდა.

შესრულდა საწარმოო, საბინაო-კომუნალური და კულტურული მშენებლობის გრიელი პროგრამა. კაპიტალურ დაბანდებათა მოცულობა სახალხო მეურნეობაში 280 მილიარდ მანეთზე მეტს შეადგენს. ხუთწლედის სამ წელიწადში ძირითადი საწარმოო ფონდები გაიზარდა 30 პროცენტით და მიაღწია 680 მილიარდ მანეთზე მეტს 1972 წლის ფასებში. მრეწველობაში ამოქმედდა დიდი სიმძლავრის აგრეგატებით აღჭურვილი ასობით ახალი საწარმო, სამგზრო და ობიექტი, რომლებსაც აქვთ ტექნიკის მაღალი დონე და მოწინავე ტექნოლოგია.

ბევრი რამ გაკეთდა სოფლის მეურნეობის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებისათვის. ამ დარგის განვითარებას სამ წელიწადში მოხმარდა დაახლოებით 72 მილიარდი მანეთი კაპიტალური დაბანდებანი — თითქმის 2.5 მილიარდი მანეთით მეტი, ვიდრე ამ პერიოდმი გათვალისწინებული იყო ხუთწლიანი გეგმით. სოფლის მეურნეობის მშრომელებმა მიიღეს 963 ათასი ტრაქტორი, 581 ათასი სატვირთო და სპეციალიზებული ავტომობილი, 162 მილიონ ტონაზე მეტი მინერალური სასუქები.

ნამდვილი დაჩქარებული ტემპის ზრდა ეწოდა ხუთწლედის მესამე, გადამწყვეტი წელი. 1973 წლის გეგმის ძირითადი მაჩვენებლები მთლიანად და გადაჭარბებით შესრულდა. ეს არის ფართოდ გაშლილი სრულად საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების, წარმოების რეზერვების უფრო სრულად გამოყენების შედეგი. 1972 წელთან შედარებით სამრეწველო წარმოების მატებამ შეადგინა 7.4 პროცენტი, მაშინ როცა გეგმით გათვალისწინებული იყო 5.8 პროცენტი. გადაჭარბებით შესრულდა რეალიზაციის მოცულობანი და მეტ წილ უმნიშვნელოვანეს სახეობათა პროდუქციის წარმოების ეეგმა. გეგმის გადამეტებით დამზადებული და რეალიზებული 7,3 მილიარდი მანეთის პროდუქცია. მოეწეფა მარცვლეულის რეკორდული მოსავალი — 222,5 მილიონი ტონა. სახელმწიფოსათვის მარცვლეულის მიყიდვის სახალხო-სამეურნეო გეგმა და სოციალისტური ვალდებულებანი შეასრულა ყველა მოკავშირე რესპუბლიკამ. შესანიშნავი შრომითი გამარჯვება მოიპოვეს ქვეყნის მებამბეებმა, რომლებმაც მოკრიფეს 7,66 მილიონი ტონა ბამბა. ზამთრის არახელსაყრელი პირობების მიუხედავად მეცხოველეებმა 1973 წელს უზრუნველყვეს პირტყვიას და ფრინველის სულადობისა და პროდუქტიულობის ზრდა. მთელი ქვეყანა დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს ყამირი და ნასვენი მიწების ათვისებას. დღეს ახლად ათვისებული მიწები გვაძლევენ მთელ ქვეყანაში დამზადებული მარცვლეულის 27 პროცენტს.

1973 სამეურნეო წლის შედეგებმა ერთხელ კიდევ ცხადყვეს, თუ რა უდიდესი შესაძლებლობანი აქვს ჩვენს საშობლოს, რა უდიდესი ამოცანების გადაწყვეტა შეგვიძლია ახლა. საჭიროა დროულად და ეფექტიანად ეეყენებდეთ ყველა არსებულ რეზერვებსა და რესურსებს ახალი სახალხო-სამეურნეო ამოცანების გადასაწყვეტად. სწორედ ამის ორიენტაციას აძლევს პარტია ხალხს ფართო მასებს.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1973 წლის დეკემბრის პლენუმმა ობიექტურად და ღრმად გააანალიზა ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკის განვითარება. ამბ. ლ. ი. ბრეჟნევმა პლენუმზე წარმოთქმულ სიტყვაში ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ჩვენ კანონიერი სიამაყით ვაკვირდებთ ყოველი მუშაობის შედეგებს და ჯერჯერობით ვიფასებთ ხალხის დიდ საქმეებსა და მიღწევებს. ამასთან მან აღნიშნა, რომ კიდევ უფრო უნდა გავაუმჯობესოთ მეურნეობის ხელმძღვანელობა მეცნიერულ საფუძველზე, ღონიძიებოთ მშენებლობასა და საპროექტო საქმეში არსებული ნაკლოვანებანი, წამოაყენა პრინციპული დებულებანი სახალხო მეურნეობის, კეთილდღეობის ზრდის, ეროვნული ეკონომიკის გზებისა და მეთოდების ეოსავლენის, ეკონომიური და მორალური სტიმულების გაძლიერებაა. რომლებიც ადეკვატურად სურდეს სამეწარმეოსა და საწარმოებს იკისრონ ფაქტიური ეეგმები, ეამოანახონ რეზერვები, ამუშაონ მთელი დატვირთვით.

ამ ბოლო დროს შესამჩნევად გაუმჯობესდა დარგობრივი მართვა. მიმდინარეობს ნოვაციები კონცენტრაცია, სპეციალიზაცია და კოოპერირება, გადასვლა დარგის მართვის უფრო სრულყოფილ ორ-სამრგოლიან სისტემაზე. შემდგომშიც უნდა განვაგრძოთ ეს მუშაობა, გავაძლიერით ფინანსური კონტროლი სახელმწიფო სახსრების გამოყენებისა და საგეგმო და ფინანსური დისციპლინის შესრულებისადმი სახელმწიფო და სამეურნეო მართვის ყველა რგოლში.

დიდ ამოცანებს წყვეტს პარტია ბეჯრარული პოლიტიკის დარგში, რომელიც ყოველთვის მისი ყურადღების ცენტრშია და კიდევ უფრო განვითარდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1965 წლის მარტის პლენუმის გადაწყვეტილებებმი, პარტიის XXIII და XXIV ყრილობების დოკუმენტებში. ეს პოლიტიკა გახდა მილიონობით საბჭოთა ადამიანის საქმიანობის საფუძველი. საფუძვლიანად დაახასიათა რა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ბეჯრარული პოლიტიკის მთავარი მიმართულებანი. ამხ. ლ. ი. ბრეჟნევმა სიტყვაში, რომელიც წარმოთქვა ალმა-ათაში ყაზარის ათვისების 20 წლისთავისადმი მიძღვნილ საზეიმო სხდომაზე, აღნიშნა, რომ საქმე ეხება სწორედ ერთიან მრავალეროვანი პოლიტიკის, ურთიერთდაკავშირებულ მიმართულებებსა და ღონისძიებებს, რომლებიც გვაძლევენ საშუალებას ვიაროთ წინ ისე, რომ არ გვქონდეს გარკვეებები. და ჩამორჩენა. მხოლოდ ამ გზით შეეძლებთ ბოლომდე დაეძლიოთ სოფლის მეურნეობის ჩამორჩენა საზოგადოების სულ უფრო მზარდი მოთხოვნილებებისაგან.

ეკონომიკის ზრდის საფუძველზე თანმიმდევრულად ხორციელდება მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესების ღონისძიებანი, რომლებიც ხუთწლედის მთავარ ამოცანად არის დასახული. 1971-1973 წლებში 31 მილიონ კაცს — ყოველ მესამე მუშასა და მოსამსახურეს მოემატა ხელფასი. გადიდდა პენსიები, სტიპენდიები, დახმარებები და სხვა მისაცემლები, რის შედეგად გაიზარდა 23 მილიონი კაცის შემოსავალი. განუხრელად იზრდება მოხმარების ფონდი, რომელიც ეროვნული შემოსავლის დაახლოებით სამ მეოთხედს შეადგენს. დიდდება ასიგნობანი სახალხო განათლების, მეცნიერების, კულტურის, ჯანმრთელობის დაცვისათვის. საბჭოთა ადამიანების ცხოვრება წლითიწლობით უფრო უზრუნველყოფილი, შინაარსიანი, საინტერესო ხდება, ფართოდება მათი სულიერი მოთხოვნილებანი.

პარტია დიდ მუშაობას ეწევა საბჭოთა ადამიანების აღსაზრდელად კომუნისტური მსოფლმხედველობისა და მორალის, ბურჟუაზიული იდეოლოგიასთან შეურიგებლობის სულისკვეთებით. ეს ამოცანები ხორციელდება აქტუალური სახალხო-სამეურნეო პრობლემების დაგეგმვიდან ეროვნული ეკონომიკის ფუნქციონირებით. ცდილობს რა მიაღწიოს ეკონომიკის შემდგომ ღონვერსასა და სახალხო მეურნეობის მართვის სისტემის სრულყოფას, პარტია განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებს ამ საქმეში ყველა მშრომელთა კიდევ უფრო ფართოდ ჩაბმას.

მასების, შრომითი და პოლიტიკური აქტივობის განვითარებისათვის პარტიის ერთ-ერთი ძირითადი ამოცანაა საბჭოების, პროფკავშირების, კომკავშირის საქმიანობის სრულყოფა. სოციალისტური დემოკრატიის განმტკიცების დიდმნიშვნელოვანი ფაქტორი გახდა ეხოვრებაში გატარება კანონისა სსრ კავშირში მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების დეპუტატთა სტატუსის შესახებ. საბჭოთა სახელმწიფოს განუხრელ განმტკიცებასა და სოციალისტური დემოკრატიზმის შემდგომ განვითარებას სამსახურს გაუწევს სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს — სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩევნები, რაც 16 ივნისს გაიმართება.

ჩვენ შეეგიდთ ხუთწლედის პასუხსაგებ პერიოდში. დარჩენილ დროში მოგვიხდება შეეასრულოთ დიდი მოცულობის სამუშაოები სკკპ XXIV ყრილობის გადაწყვეტილებათა რეალიზაციის დარგში. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დეკემბრის პლენუმზე, ამბ. ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვაში ყამირის ათვისების 20 წლისთავის ზეიმზე მოთითებულია დასახული მიზნების მიღწევის კონკრეტული გზები. პარტია რეზმავს მასებს კომუნისტური მშენებლობის სოციალურ-ეკონომიური პროგრამის შესრულებისათვის, მოუწოდებს კიდევ უფრო ფართოდ გაიაზონ სოციალისტური შეჯიბრება ხუთწლედის მეოთხე წლის დაგალებათა ადამდე შესრულებისათვის, რაც ბევრ რამეში განსაზღვრავს მის წარმატებას მთლიანად. მშრომელთა ინიციატივაში, პარტიის ხელმძღვანელობაშია ჩვენი ახალი მიღწევების საფუძველი.

2.

ჩვენი პარტიის ლენინური საგარეო პოლიტიკის დიდი წარმატებაა, სკკპ XXIV ყრილობის მრავალფეროვანი მშვიდობის, პროგრამის რეალიზაციისათვის მისი თანმიმდევრული ბრძოლის დიდმნიშვნელოვანი შედეგია საერთაშორისო ურთიერთობაში მობრუნება „ცივი ომიდან“ დაძაბულობის შენელებისაკენ და სხვადასხვა სოციალური წყობილების მქონე სახელმწიფოთა ურთიერთობის ნორმალიზებისაკენ. ეს უმთავრესად შედეგია ჩვენი ერთიანი მოქმედებისა. სოციალისტური თანამეგობრობის მთელ ძალებთან, კომუნისტურ და მუშათა პარტიებთან, მსოფლიოს ყველა პროგრესულ ძალებთან.

ისტორიის მასშტაბებით და დასახული ამოცანების მნიშვნელობით ესოდენ მოკლე პერიოდში ბევრი რამის მიღწევა მოხერხდა. ბოლო მოეეთო უცნობოთის ფერეასის ვიეტნამში, გადადგმულია პირველი ნაბიჯები ახლო აღმოსავლეთში პოლიტიკური მოწესრიგებისაკენ. კაპიტალისტური სამყაროს ქვეყნებთან ორმხრივ ურთიერთობაში, მტკიცდება მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპები. ძირეულად იცვლება ვითარება ევროპაში. დადებულია პირველი შეთანხმებანი დაჩქარებული შეიარაღების შეზღუდვის შესახებ; საბჭოთა ფინადადის მოწვეულ იქნას მსოფლიო კონფერენცია ჯანიარაღების შესახებ. გაერთიანებული ერების მოთხოვნა გახდა.

თუ შეთავაზებ ეილაპარაკებთ. მსოფლიო რეაქტილატომური ომის წარმოქმნის საშიშროება, რაც საკმარისობას ორმოციანი წლების მეორე ნახევრიდან ფიქრობ, ახლა შემიძლია, საყოველთაო მშვიდობის შენარჩუნების პერსპექტივები უკეთესი და უფრო სიმყარეო ხდებიან.

ცხოვრება ასე ზღვრული დამაჯერებლობით ადასტურებს ანალიზის ობიექტურობას, პროგრესის წინააღმდეგობა და სკკპ XXIV ყრილობის მათზე ადებულ საგარეოპოლიტიკურ მიზანდასახულობათა რეალობას.

ამ მიზანდასახულობათა წარმატებითი რეალიზაცია უდიდეს გამარეეველოეციორებელ ზეგავლენას ახდენს თანამედროვე საერთაშორისო ურთიერთობის სისტემასა და ხასიათზე. ხელსაყრელ პირობებს ქმნის სოციალური პროგრესისათვის.

სკკპ ღრმა კლასობრივი საგარეო პოლიტიკა შეესაბამება ყველა ხალხის საარსებო ინტერესებს. ბასების შეგნებაში კიდევ უფრო ღრმად დამკვიდრდა იმის გაგება, რომ სოციალიზმი და მშვიდობა განუყოფელი არიან.

მსოფლიო სოციალისტური სისტემის, როგორც მსოფლიო პროგრესის მთავარი წამყვანი ძალის, განმტკიცებას სკკპ პირველხარისხოვან ყურადღებას უთმობდა და უთმობს. განსაკუთრებული მნიშვნელობა მოიპოვა მომავე პარტიების ხელმძღვანელთა ორმხრივმა და მრავალმხრივმა შეხვედრებმა. განსაკუთრებით დიდმნიშვნელოვან როლს ასრულებენ ყირიმის შეხვედრები, რომლებიც უკვე ტრადიციად გახდნენ. აგრეთვე ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოთა პოლიტიკური საკონსულტაციო კომიტეტის თათბირები. ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს წევრ სახელმწიფოთა თანამეგობრობა, რომელიც უკვე მეოთხედი საუკუნეა მოქმედებს, მტკიცედ მიდის იქითკენ, რომ ეკონომიური მხრივ მსოფლიოს ყველაზე მძლავრი რაიონი გახდეს, ყველაფერი ეს აფართოებს სოციალისტური სახელმწიფოების შესაძლებლობებს განვითარებადი ქვეყნებისათვის ქმედითი დახმარების გაწევაში, ზრდის შრომის საერთაშორისო განაწილებაში ინტენსიური მონაწილეობის უნარს.

კაპიტალიზმის გაღრმავებული საყოველთაო კრიზისს, აგრეთვე საერთოიმპერიალისტურ წინააღმდეგობათა გამწვავების ფონზე განსაკუთრებით ნათლად ჩანს უპირატესობა ახალი ტიპის საერთაშორისო ურთიერთობისა, რომელსაც სოციალიზმი ამკვიდრებს. იგი რეალური შინაარსით ივსება ისეთ საერთოდემოკრატიულ პრინციპებს, როგორიც არის ყველა სახელმწიფოთა დამოუკიდებლობა, სუვერენიტეტი, თანასწორუფლებიანობა და ამასთან ერთად ამკვიდრებს სოციალისტური ინტერნაციონალიზმის პრინციპს, რომელსაც სახელმწიფოთაშორის ურთიერთობაში შეაქვს ხარისხობრივად ახალი ნიშანი — ძმური ურთიერთდახმარება, ხელს უწყობს ხალხთა ყოველმხრივ დაახლოებას.

ძმური თანამშრომლობის მაგალითი, სოციალიზმის შემზიდველი ძალა დიდია ხალხებისათვის, რომელიც ეროვნულ-განმათავისუფლებელ ბრძოლაზე ეწევიან ან უკვე დაადგნენ დამოუკიდებელი განვითარების გზას. საბჭოთა კავშირის, მომავე სოციალისტური ქვეყნების უანგარო დახმარება ინდოჩინეთის პატრიოტებისათვის, არაბი ხალხებისათვის ისტორიის მთავარ ეტაპზე ძნელ პერიოდებში „სოლიდარობა ყველა ანტიიმპერიალისტურ მოძრაობასთან მსოფლიოს უჩვენებს, რომ სოციალიზმის საქმე და ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის საქმე განუყოფელია. იქ, სადაც ამ ორგანულ კავშირურთიერთობას იცავენ და განამტკიცებენ, განუხრელად ხდება წარმატების მიღწევა.

საბჭოთა კავშირი თავის მეგობრებთან და მოკავშირეებთან ერთად მტკიცედ და თანმიმდევრულად გამოდის, რომ უზრუნველყოს ვიეტნამელი ხალხისათვის, რომელმაც მოიპოვა ისტორიული გამარჯვება იმპერიალისტურ აგრესიასთან ბრძოლაში, თავის ეროვნულ მისწრაფებათა განხორციელების შესაძლებლობა. ინდოჩინეთის ქვეყნებში მტკიცე მშვიდობის დამყარება ხელს შეუწყობდა მთელ აზიაში უშიშროების განმტკიცებასა და თანამშრომლობის განვითარებას. ასევე თანამიმდევრულად და უცვალელია სოციალისტურ სახელმწიფოთა პოზიცია ახლო აღმოსავლეთის საქმეებისადმი მიდგომაში. საბჭოთა კავშირს შეუქმნია აქტიური წვლილი და კვლავაც შეიტანს ამ რაიონში სიმყარე მშვიდობის მიღწევაში.

ზნის, ატრიკის, ლათინური ამერიკის განვითარებადი ქვეყნების დამოუკიდებლობის, ანტიიმპერიალისტური მიმართულების განმტკიცების თავის მხრივ მოსდევს შემდგომი ეიღოლება ძალიან ბევრ ადგილებში საერთაშორისო ასპარეზზე მშვიდობისა და სოციალური პროგრესის ძალების სასარგებლოდ. ასე დასტურდება სკკპ მეცნიერული წინასწარგანჭვრეტა, რომ სოციალისტური თანამეგობრობის ინტერნაციონალური სოლიდარობა ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობასთან, ხელს უწყობს რა ახალ დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა გამოსვლას მსოფლიო ასპარეზზე, განამტკიცებს საყოველთაო მშვიდობის საქმეს, ბადებს ეს სახელმწიფოები, თავის მხრივ, ანტიფაშისტურ ანტიიმპერიალისტური პოლიტიკით ხელს უწყობენ დაძაბულობის შენელებისაკენ, ხალხთა უშიშროების განმტკიცებისაკენ თანამედროვეობის მთავარი ტენდენციის გაძლიერებას.

მნიშვნელოვანი პოზიტიური ძვრებია მიღწეული ევროპაში. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციაში მიღებულ იქნენ გდრ და გფრ. ამრიგად ის პროგნოზი „ორი ომის“ ხერხგებიე გაფრთხილა ევროპის სახელმწიფოებს შორის ურთიერთობაში პოზიტიური ცვლილებებისაკენ მიმავალი გზაზე, რაც დაიწყო სსრ კავშირსა და გფრ-ს შორის ხელშეკრულების დადებით, წარმატებით დამთავრდა. ამასთან ხალხთა განმათავისუფლებელი ანტიფაშისტური ძალთა შეიარაღებიდან ერაფერი არ დაკარგოთ, პირიქით, დიდი გამარჯვების ყველა ნაყოფი შინარჩენებული ოა განმტკიცებულია.

მთელი დედამიწის ხალხები ერმად ადინებენ ხელი ერთ-ერთ ძალიან ბევრ ადგილებ ომებ ომ ეროპაში. ეს ომ ეროპ ომ ეროპ ომ ეროპ

შეწყდეს ტერორი ჩილეში!

კელსინკი, 30 მარტი. (საკდესი). მშვიდობის მსოფლიო საბჭომ გამოაქვეყნა განცხადება, რომელშიც გვრცელდება სამხედრო ხუნტის სისხლისმღვრელ ტერორს ჩილეში.

ამჟამად ხუნტა აწყობს სამსჯავროებს, „სახელმწიფო ღალატსა“ და „ძარგამომხრელ საქმიანობას“ აბრალებს რა იმ სამხედრო მოსამსახურეებს, რომლებიც სალვადორ ალიენდეს მთავრობის ერთგული დარჩნენ. ნათქვამია განცხადებაში. ასობით ოფიცერი და ჯარისკაცი დააპატიმრეს, აწამეს და დახოცეს. გენერალი ალბერტო ბაჩელეტი საპყრობილეში დაიღუპა.

განცხადებაში ხაზგასმულია, რომ ხუნტის ამ ტერორისტულ ღონისძიებათა მიზანია არმია გაწმინდოს დემოკრატიული წარმომადგენლებისაგან და დაანშინოს ისინი, ვინც ილაშქრებს ტერორისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ჩილეში.

მშვიდობის მსოფლიო საბჭო მოუწოდებს მშვიდობის მებრძოლთა ეროვნულ კომიტეტებს, მსოფლიოს მთელ პროგრესულ საზოგადოებრიობას — გააფგარეთონ კამპანია ჩილეში ტერორის შესაწყვეტად.

სოფია. 30 მარტი. (საკდესი). ბულგარეთის სასაზღვრო რესპუბლიკის სამკვეულო ფრონტის ეროვნულ საბჭოსთან შეიქმნა ჩილელ ხალხთან სოლიდარობის ბულგარეთის კომიტეტი.

კომიტეტი მიზნად ისახავს თავის ქვეყანაში განავითაროს ჩილელ ხალხთან სოლიდარობის მოძრაობა. შეთანხმოს ეს საქმიანობა მსოფლიოს პროგრესული ძალების მოქმედებასთან. გათვალისწინებულია ჩილელ ხალხთან სოლიდარობის ფონდის შექმნა.

პირველ სხდომაზე კომიტეტმა მიიღო განცხადება, რომელშიც სრულ სოლიდარობას უცხადებს ჩილელი ხალხის ბრძოლას სამხედრო ხუნტის წინააღმდეგ და მოითხოვს ლუის კორვალანის, ალმეიდის, ყველა სხვა ჩილელი პატრიოტის დაუყოვნებლივ განთავისუფლებას.

ბუენოს-აირესი. 30 მარტი. (საკდესი). გაზეთი „ოპინიონი“, რომელიც ბრეზენტინის დედაქალაქში გამოდის, იმოწმებს რა სანტიაგოს დიპლომატიურ წყაროებს, იუწყება, რომ ჩილეს სახალხო ერთიანობის მთავრობის საგარეო საქმეთა მინისტრი კლოდომირო ალმეიდა მძიმე მდგომარეობაშია. მისი სიცოცხლე საფრთხეშია.

სხვა გამოჩენილ პოლიტიკურ და სახელმწიფო მოღვაწეებთან ერთად ხუნტას იგი რამდენიმე თვის მანძილზე ჰყავდა დოსონის კუნძულის საკონცენტრაციო ბანაკში. შემდეგ კლოდომირო ალმეიდა გადაიყვანეს სანტიაგოს სამხედრო სასწავლებლის კაზემატში. განუწყვეტელმა წამებამ და საკატორღო შრომამ საკონცენტრაციო ბანაკებში, სამედიცინო დახმარების უქონლობამ მკვეთრად შეარყიეს მისი ჯანმრთელობა. ჩილელ ჯალათებს განზრახული აქვთ ფიზიკურად მოსპონ იგი, როგორც ამას წინათ მოკლეს ხოსე ტომა— სახალხო ერთიანობის მთავრობის ეროვნული თავდაცვის მინისტრი და შინაგან საქმეთა მინისტრი, ხაზგასმით აღნიშნავს გაზეთი.

მხარს უჭერენ

ჟურნალისტთა საერთაშორისო ორგანიზაციის განცხადება

ბრაღა, 29 მარტი. (საკდესი). ჟურნალისტთა საერთაშორისო ორგანიზაცია მიესალმება და სავსებით უჭერს მხარს გადაწყვეტილებებს, რომლებიც მიღებულია ჩილეში სამხედრო ხუნტის დანაშაულობათა გამოძიების საერთაშორისო კომისიის სხდომაზე. ეს ნათქვამია ჟურნალისტთა საერთაშორისო ორგანიზაციის გენერალური სამდივნოს განცხადებაში, რომელიც აქ გავრცელდა. განცხადებაში მთლიანად უჭერენ მხარს საერთაშორისო ჯგუფის შექმნის იდეას, რომელიც ჩავა ჩილეში და ადგილზე გაეცნობა ჩილელი ხალხის მდგომარეობას. საშიშროა, ნათქვამია განცხადებაში, ჩილეში ჩავიდნენ მსოფლიო პრესის წარმომადგენლებიც.

გთხოვთ დააპატიმროთ...

დუბლინი, 29 მარტი. (საკდესი). ირლანდიის მთავრობამ ხოხოვა ჰოლანდიის პოლიციას დააპატიმროს ინგლისის ქვეშევრდომი კენეტ ლიტლჯონი, რომელიც ამას წინათ გაიქცა დუბლინის მაუნტჯოის საპატიმროდან. როგორც ცნობილი გახდა, გაქცეული დამნაშავე ამსტერდამში ხვდებოდა ინგლისის ბი-ბი-სის რადიოსატელევიზიო კომპანიის კორესპონდენტებს.

ძმები ლიტლჯონები ირლანდიის სასამართლომ გასამართლა დუბლინის ბანკის გაძარცვისათვის. ისინი ამტკიცებენ, რომ ბანკი გაძარცვეს ბრიტანეთის საიდუმლო სამსახურის დავალებით, რომელიც ეპირებდა ეს დანაშაული დაებრალებინა ირლანდიის რესპუბლიკური არმიისათვის. ძმები ციხეში ლანდნენ შეპარულიყვნენ ინგლისის საზღვაოდ ეგო ამ ორგანიზაციაში ინ მიზნით, რომ ძირი გამოეთხარათ მისთვის შიგნიდან და ჩირქი მოეცხოთ მისი საქმიანობისათვის.

ინფლაციის წინააღმდეგ

მძიმე ტვირთად აწვება მხრებზე ინფლაცია იაპონიის მშრომელ მასებს. იწვევს რა ფასების განუწყვეტელ ზრდას, იგი აუარესებს მშრომელთა ეკონომიურ მდგომარეობას.

უკანასკნელ ხუთ წელიწადში მშრომელთა უდიდესი საპროტესტო მიტინგი გაიმართა ტოკიოში ინფლაციისა და ცხოვრების გაძვირების წინააღმდეგ. მასში მონაწილეობდა 300 ათასამდე კაცი. მიტინგი გაიმართა ახლახან შექმნილი ინფლაციის წინააღმდეგ ერთიანი ბრძოლის კომიტეტის დემოკრატიული ორგანიზაციების მოწოდებით.

სურათზე: მახსობრივი მიტინგი დედაქალაქის პარკ „იოიოგიში“.

საკდესის ფოტო.

ვიზიტი დამთავრდა

ლიმა, 30 მარტი. (საკდესი). დამთავრდა საბჭოთა კავშირის ქალთა კომიტეტის დელეგაციის მეგობრული ვიზიტი პერუში. დელეგაციის მეთაურობდა კომიტეტის თავმჯდომარე, საბჭოთა კავშირის გმირი, სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავი ვ. ვ. ნიკოლაევა-ტერეშკოვა.

სტუმრებმოყვარე პერუში ყოფნის დროს საბჭოთა სტუმრები შეხვდნენ რესპუბლიკის ხელმძღვანელ მოღვაწეებს, მათ შორის პერუს პრეზიდენტს ხუან ველასკო ალვარადოს, მეგობრულად ესაუბრნენ ქალთა, პროფკავშირული და კულტურული ორგანიზაციების წარმომადგენლებს, იმოგზაურეს პერუში.

პარასკევს დელეგაცია სამშობლოში გაემგზავრა. პერუს დედაქალაქის ოფიციალური წრეებისა და საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებმა გულთბილად გააცილეს დელეგაციის წევრები.

ფაქტებს ამახინჯებენ

პარიზი, 30 მარტი. (საკდესი). პორტუგალიის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ მ. კეტანუმ, რომელიც რადიოთი და ტელევიზიით გამოვიდა და ჩამოაყალიბა მთავრობის პოლიტიკა აფრიკაში ზღვისმიერი ტერიტორიების შესახებ, აშკარად განაცხადა, რომ ხანმ იგი ხელისუფლების სათავეში დგას, პორტუგალია არ შეცვლის თავის პოლიტიკას აფრიკის მიმართ და ხელს არ აიღებს ანგოლაში, მოზამბიკსა და გვინეა-ბისაუში „თავის“ ტერიტორიებზე. მან მწვავედ გააკრიტიკა ისინი, ვისაც საეჭვოდ მიაჩნია აფრიკის კონტინენტზე ლისაბონის სამხედრო პოლიტიკა და ამით ძირს უთხრის ქვეყნის სახელმწიფო და საგარეო-პოლიტიკურ ინტერესებს.

თავის გამოსვლაში კეტანუ შეეცადა სამხედრო ნაწილებში მღელვარება წარმოედგინა როგორც უმნიშვნელო მოვლენა. ამით იგი ცდილობს საზოგადოებრივ აზრს დაუმალოს უთანხმოება, რომელიც მთავრობის წრეებში სუფევს, და ის პოლიტიკური კრიზისი, რომელშიც პორტუგალია აღმოჩნდა.

„სოვეტონ ირისტონის“ იუბილე

ცხინვალი. („კომუნისტის“ საკ. კორ.). კ. ხეთაგუროვის სახელობის სახელმწიფო დრამატულ თეატრში გაიმართა პარტიული, საბჭოთა და საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენელთა საოლქო პრესის მუშაკთა საზეიმო კრება, რომელიც მიეძღვნა სამხრეთ ოსეთის საოლქო გაზეთის „სოვეტონ ირისტონის“ პირველი ნომრის გამოსვლის 50 წლისთავს და ამ გაზეთის „საპატიო ნიშნის“ ორდენით დაჯილდოებას.

გაზეთ „სოვეტონ ირისტონის“ მიერ 50 წლის მანძილზე გაწეული მუშაობის ირგვლივ დაწერილებით ილაპარაკა საქართველოს კპ სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ფ. სანაკოევმა, რომელმაც დამსწრეთ გააცნო სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის პრეზიდენტულება „სოვეტონ ირისტონის“ საპატიო ნიშნის“ ორდენით დაჯილდოების შესახებ, აგრეთვე საოლქო კომიტეტის მისალმება გაზეთისადმი. დამსწრეთა ტაშის გრიალში ფ. სანაკოევი „სოვეტონ ირისტონის“ დროშაზე აბნევს მთავრობის ამ მაღალ ჯილდოს.

გაზეთი „სოვეტონ ირისტონის“ სახელოვანი ნახევარსაუკუნოვანი გზის შესახებ მოსსენება გააკეთა გაზეთის რედაქტორმა პ. თედეევმა.

გაზეთ „სოვეტონ ირისტონს“ სათუბილეო ადრესები მიართვეს და მისასალმებელი სიტყვები წარმოთქვეს საქართველოს ჟურნალისტთა კავშირის სახელით — საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარემ კ. გარდაფხაძემ, გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქტორის მოადგილემ გ. გოგიაშვილმა, გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ სახელით შ. სკანმა, გაზეთ „სოვეტსკან ვრასტანის“ რედაქტორმა ა. ბლოკინამ, გაზეთ „აფშნი ყაფშის“ რედაქტორმა ს. კვიცინიამ, გაზეთ „სოვეტსკია ადჟარიას“ რედაქტორის მოადგილემ ვ. მოსეშვილმა, გაზეთ „საბჭოთა ოსეთის“ რედაქტორმა ა. მამისაშვილმა.

გაზეთის კოლექტივს, მის მუშა და სოფლის კორესპონდენტებს, მკითხველებს მხურვალედ მიულოცეს იუბილე და „საპატიო ნიშნის“ ორდენით დაჯილდოება სამხრეთ ოსეთის მუშებმა, კოლმეურნეებმა, პარტიულმა და საბჭოთა მუშაკებმა, კულტურის მოღვაწეებმა.

ი. თედიაშვილი.

□

სემინარი საერთაშორისო საკითხებზე

საქართველო. სსრ საზოგადოება „ცოდნის“ სამეცნიერო-მეთოდურმა საბჭომ მოაწყო საერთაშორისო ურთიერთობის საკითხებზე მომუშავე ლექტორთა რესპუბლიკური სემინარი თემაზე „სსრ კავშირი მშვიდობისათვის ბრძოლის ავანგარდში“.

პარტიის იდეოლოგიური მუშაობის ამოცანებზე უამბო სემინარის მონაწილეებს საზოგადოება „ცოდნის“ გაგზავნის თავმჯდომარის პირველმა მოადგილემ ნ. ჭაბრაკიამ. მოსმენილ იქნა მოხსენებები: პროფესორ ი. ტაბალუასი — „სსრ კავშირის როლი ევროპის უშიშროების განმტკიცების საქმეში“, დოცენტ ი. ცინცაძისა— „ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის თანამედროვე პრობლემები“, დოცენტ გ. სიმონიძისა — „თანამედროვე მდგომარეობა ჩინეთში“, ლექტორ გ. ბულოთაშვილისა — „ანტიიმპერიალისტური ფრონტის გაფართოება ლათინური ამერიკის ქვეყნებში“, დოცენტ შ. ჯურდღელაშვილისა — „სსრ კავშირის ბრძოლა ახლო აღმოსავლეთში მტკიცე მშვიდობისათვის“, თბილისის პუშკინის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ლექტორ ი. კობახიძისა — „სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის ურთიერთობა თანამედროვე ეტაპზე“, პროფესორ ო. ნიორაძისა — „სკკპ როლი კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის შემდგომ განმტკიცებაში“, დოცენტ ა. ციციაშვილისა — „აზიის კოლექტიური უშიშროების პრობლემა“ და დოცენტ ლ. მატარაძისა — „სოციალისტური ქვეყნების ურთიერთ თანამშრომლობის პრობლემები“.

(საქინფორმი).

ცაშია ილიუშინის თვითმფრინავები

ლიდი სამამულო ომის წლებში საავიაციო მრეწველობამ დიდი რაოდენობით გამოუშვა მოიერიში ილ-2 (40 ათას მანქანაზე მეტი). აღსანიშნავია, რომ ასეთი დიდი რაოდენობით არ გამოსულა არც ერთი სხვა მარკის თვითმფრინავი. ამჟამადაც ჩვენი აეროფლოტის სამგზავრო გადაზიდვების თითქმის ნახევარზე მეტი „ილ“ მარკის თვითმფრინავებზე მოდის.

ორგზის სოციალისტური შრომის გმირს, აკადემიკოს ხერგეი ვლადიმერის-ძე ილიუშინს 31 მარტს უსრულდება 60 წელი. გამოჩენილი ავიაკონსტრუქტორის იუბილე დაემთხვა მის მიერ დაარსებული საკონსტრუქტორო ბიუროს ორწლიანი წლისთავს.

ავიაციაში სერგეი ილიუშინი 1910 წელს მოვიდა, როდესაც იგი ვოლოგდიდან პეტერბურგში ჩამოვიდა საშუალოს საძვირადო ვოლოგდელი გლეხის შვილი დამხმარე მუშად მოეწყო კოლომიაჟსკის ავიოდრომზე, რომელიც იმ სანებში აეროდრომად გადააკეთეს. მალე ამ აეროდრომზე გამართა რუსეთში პირველი „საავიაციო კვირეული“. 1916 წლიდან ილიუშინი ავიამექანიკოსია, 1917 წელს იგი გამოცდებს აბარებს საფრენოსნო სკოლაში. 1926 წელს სერგეი ამთავრებს სამხედრო-საავიაციო საინჟინრო აკადემიას და კონსტრუქტორი ხდება. ილიუშინის შემოქმედება მჭიდროდ არის დაკავშირებული ავიაციაში სამი სახეობის — მოიერიშე, ბომბდამშენი და სამგზავრო თვითმფრინავების გაჭეთილებასთან. ილიუშინის პირველი ფართოდ ცნობილი თვითმფრინავი იყო ორმოტორიანი ბომბდამშენი ᲨᲑ-3 (1935 წელი), რომელმაც მოგვიანებით ილ-4 საბჭოდ მიიღო. 1936-1939 წლებში მფრინავება-ვამომწინეველმა ვლადიმერ კოკინაკინ ამ მანქანაზე რამდენიმე მსოფლიო საავიაციო რეკორდი დაამყარა. დიდი სამამულო ომის დასაწყისშივე, 1941 წლის 7 აგვისტოს საბჭოთა სამხედრო-საზღვაო ფლოტის მფრინავებმა ილ-4 ბომბდამშენებით პირველი დარტყმა მიაყენეს ბერლინს.

იმ თვითმფრინავებს შორის, რომლებიც დიდ სამამულო ომში მონაწილეობდნენ, უდავოდ საპატიო ადგილი უჭირავს მოიერიშე ილ-2-ს (1938 წელი). იგი თავისებური, ორიგინალური მფრინავი აპარატია, რომელიც მთლიანად ჯავშნით არის დაფარული.

დიდი სამამულო ომის უკვე პირველ წელს სამხედრო პრაქტიკამ დამტკიცა გენერალური კონსტრუქტორისა და მისი თანამემწეების გაბედულების სიღრმე და შორსმჭვრეტელობა მომავალ ბრძოლებში ავიაციის მონაწილეობის შესახებ. ილ-2 და ილ-4 თვითმფრინავები მთელი ომის განმავლობაში არ გამოსულან საბჭოთა არმიის შეიარაღებიდან.

ომისშემდგომ წლებში ჩვენს ქვეყანაში და უცხოეთში მაღალი ტემპებით დაიწყეს ახალი ტურბორეაქტიული ძრავებით აღჭურვილი საავიაციო მოტორებზე მუშაობა. ღრმა გაანალიზებამ მომავალი საავიაციო ტექნიკის შესახებ, დაუღალავმა ძიებამ ილიუშინი მიიყვანა იქამდე, რომ მან 1945 წელს შექმნა ექსპერიმენტალური ბომბდამშენი ილ-22 ოთხი ტურბორეაქტიული ძრავით.

ილ-22-ის დაპროექტებისა და გამოცდის დიდმა პრაქტიკამ კონსტრუქტორებს საშუალება მისცა შემჭიდროებულ ვადებში შექმნათ ჩვენს ქვეყანაში პირველი საფრონტო (აქტიული ბომბდამშენი ილ-28 ორი ტურბორეაქტიული ძრავით. 10.000 მეტრის სიმაღლეზე თვითმფრინავი საათში 900 კილომეტრ სიჩქარეს ავითარებდა, ფრენის სიშორე 2.400 კილომეტრს აღწევდა, ხოლო ფრენის უკიდურესი სიმაღლე—12.000 მეტრს.

სამამულო ომის ფრონტებზე ჯერ კიდევ გაცხარებული ბრძოლები მიმდინარეობდა... ილიუშინი ამ უკვე ხშირად ფიქრობდა მშვიდობიანი დროის თვითმფრინავზე, რომლითაც მგზავრების მასობრივი გადაყვანა განხორციელდებოდა, რომელიც საიმედო და ეკონომიური იქნებოდა. და 1946 წლიდან იწყება ორმოტორიანი ილ-12-ის სერიული გამოშვება. ახალი სამგზავრო თვითმფრინავის ასაფრენი წონა 17.250 კილოგრამი იყო, ფრენის სიშორე — 2.200 კილომეტრი, საკრისერო სიჩქარე 320 კილომეტრი საათში. ამის შემდეგ ააგეს ილ-14, რომელზეც დადგმული იყო უფრო მძლავრი მოტორები, გაუჯობესებული იყო ფრთები, ფუზელაჟი და აღჭურვილობა. ილ-12-ში 27 მგზავრი თავსდებოდა, ხოლო ილ-14-ში — 36.

სამგზავრო თვითმფრინავებმა ილ-18 და ილ-62, რომლებიც აკადემიკოს ილიუშინის ხელმძღვანელობით შეიქმნა, კიდევ უფრო განამტკიცეს საბჭოთა კავშირის პოზიციები, როგორც ერთ-ერთი მოწინავე საავიაციო მრეწველობის ძვირფასეულობა. ილ-18 საბჭოთა ავიაციაში 1958 წელს გამოჩნდა. მას შეუძლია საათში 650 კილომეტრი სისწრაფით 3700 კილომეტრის მანძილზე გადაფაროს 110 მგზავრი.

ილ-18 გამოშვების შემდეგ განვლილი ხუთი წელი საავიაციო მეცნიერებაში აღინიშნა მნიშვნელოვანი პროგრესით. ცენტრალურ აეროჰიდროდინამიკურ ინსტიტუტში დამუშავდა და შესწავლილ იქნა მრავალი მნიშვნელოვანი პრობლემა, რომლებიც დაკავშირებული იყო მართვის სისტემებთან, ფრენის დინამიკასთან, საავიაციო კონსტრუქციების გაუმჯობესებასთან, ახალი ძრავების შექმნასთან. ყველაფერი ეს საშუალებას იძლეოდა შექმნილიყო ახალი ტიპის სამგზავრო თვითმფრინავები, რომლებიც ფრენის სიმორით, სისწრაფით და სიმაღლით ბევრად უკეთესი იქნებოდა ილ-18-ზე. მრავალმხრივმა ძიებამ საყოფი გამოიღო, კონსტრუქტორებმა შექმნეს საკონტინენტთაშორისო ლაინერი ილ-62.

ილ-18-თან შედარებით ახალ თვითმფრინავს 200 კილომეტრით მეტი სისწრაფე აქვს. ამასთანავე მგზავრთა ტევადობაც გაზრდილა. ნიგეგაციის საშუალებათა აპარატურისა და სიტყვამთა მრავალსაფეხურიანი დუბლირება, ფრენის ყველაზე პასუხსაგები რეჟიმების ავტომატიზაცია, ეფექტური მექანიზაციის გამოყენება უზრუნველყოფს ფრენის საიმედოობას.

1974 წელს ექსპლოატაციაში შევიდა მოდიფიცირებული თვითმფრინავი ილ-62-მ, რომელსაც ფრენის მეტი სიმორე აქვს, გაუჯობესდა ეკონომიური მახასიათებლები.

ამჟამად სახელოვან საკონსტრუქტორო ბიუროში, რომელიც სერგეი ვლადიმერის-ძე ილიუშინმა დაარსა, იბადება მესუთე ოკეანის ახალი გიგანტი — 350-ადგილიანი აერობუსი ᲘᲚ-86.

ვ. სვიშჩევი,

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი.

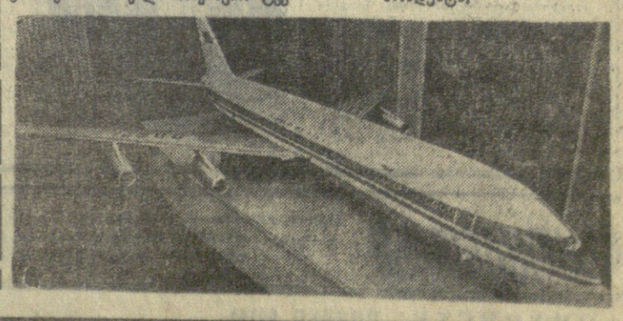

ᲣᲪᲮᲝᲔᲗᲘᲡ ᲞᲠᲔᲡᲘᲓᲐᲜ

კატასტროფა თუ დივერსია?

„ფიგაროს“, პარიზი

საფრანგეთში გრძელდება თურქეთის ავიალაინერის „დს-10“-ის საიდუმლო კატასტროფის გარემოებათა გამოძიება. კატასტროფა მოხდა ამა წლის 3 მარტს ერმენონვილის ტყეში ქალაქ მორტეფონტენის მახლობლად, რის შედეგადაც დაიღუპა 345 მგზავრი და ეკიპაჟის ყველა წევრი. მაინც რა მოხდა? ეს იყო ტრაგიკული შემთხვევა თუ დივერსია? მიუხედავად იმისა, რომ გამოძიება მიმდინარეობს, ამ კითხვებს ხულ უფრო ხშირად აყენებენ დასავლეთევროპული გაზეთები.

ᲐᲜᲝᲜᲘᲛᲣᲠᲘ ᲡᲐᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ ᲖᲐᲠᲘ

ᲠᲝᲛᲠᲝᲛᲘ კი ცნობილი გახდა თვითმფრინავის დაღუპვის ამბავი, თურქეთის ტრანსპორტის მინისტრმა ფეზდრა გიულიმ განაცხადა შესაძლო დივერსიული აქტის შესახებ. რამდენიმე ანონიმურმა ხმამ აცნობა გაზეთებსა და რადიოს კატასტროფაში მათი „მოძრაობის“ თანამონაწილეობის შესახებ. ფრანს პრესის საააგენტოში ვიღაც უცნობმა პირმა ტელეფონით დარეკა და თავის თავი დააახასელა იმ დივერსიული ჯგუფის მოსილი იყო. ცუდი სმენადობის გამო მას მოეჩვენა, რომ ეს პანიკური შეძახილები იყო. იმავე წუთს რადიოლოკატორის ოპერატორმა დაინახა, თუ როგორ მოსწყდა თურქეთის თვითმფრინავის მკაფიო თეთრ წერტილს მანათობელი ნაწილაკები. კიდევ ერთი გაელვება და თვითმფრინავი ეკრანიდან გაქრა. ეს იყო სწორედ ის მომენტი, როცა „დეგლასი“ ნაწილებად დაიშალა. სენ-პატიუში, დასავლეთ რომლის თავზეც ბაჯრში მოხდა კატასტროფა, აღმოჩენილ იქნა 6 კაცის გვამი; ერთ-ერთი მგზავრი ჯერ კიდევ თავის საგარეულზე იყო ქამრით მიკრული. ამავე ზონაში იპოვნეს აგრეთვე ლითონის ნამტვრევები: ერთი — ჩასაკეტი სისტემა, როგორც ჩანს, საძვრენის კარის ნაწილი, მეორე — ცენტრალური ძრავის დაფრაკეტული დეტალი.

გვერდით ორი ძრავა აპოვნეს თვითმფრინავის ნამსხვრევებს შორის

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲝᲡᲛᲝᲜᲐᲕᲢᲘᲙᲘᲡ ᲓᲦᲔ

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲝᲡᲛᲝᲜᲐᲕᲢᲘᲙᲘᲡ ᲓᲦᲔ

დიუსელდორფი. 30 მარტი. (საკდესი). აქ საბჭოთა კავშირის საავიაო-სამრეწველო გამოფენაზე მოეწყო საბჭოთა კოსმონავტიკის დღე.

რუსის მეშახტეები, მელიორაციელი მუშები, დიუსელდორფისა და დასავლეთ გერმანიის სხვა ქალაქების სტუდენტები დიდხანს ათვალიერებდნენ მსოფლიოში პირველი „სოიუზ“ ორბიტული სადგურის, „ვოსტოკ“ კოსმოსური ხომალდის, „ლუნა-9“ ავტომატური სადგურის, „მარს-3“ ავტომატური საპლანეტათაშორისო სადგურის, მეტეოროლოგიური თანამგზავრების მაკეტებს.

გამოფენაზე ექსპონირებულია ბაიკონურის კოსმოდრომის სტარტერ კომპლექსის მოქმედი მოდელი. უჩვენებენ ხომალდ „ვოსტოკის“ სტარტს, რომელთაც გაფრინდა ი. ა. გაგარინი.

პროვოკაციული მოქმედება

დამასკო, 30 მარტი. (საკდესი). ისრაელის ჯარები კვლავ შეეცადნენ გაეუჯობესებინათ თავიანთი პოზიციები სირია-ისრაელის ცეცხლის შეწყვეტის ხაზის სხვადასხვა უბანზე. როგორც სირიის არაბთა რესპუბლიკის სამხედრო სარდლობის წარმომადგენელმა განაცხადა, ცეცხლის შეწყვეტის ხაზის სამხრეთ უბანზე ისრაელის მბრძოლინის პროვოკაციული მოქმედების შედეგად გოლანის მაღლობებზე პარასკევს ატყდა არტილერიის სროლა, რომლის დროს გამოიყენეს ტანკები და სარაკეტო დანადგარები. სირიის სამხედრო სარდლობის ცნობაში ნათქვამია, რომ ჩაბშეს მოწინააღმდეგის რვა საარტილერიო ბატარეი და მოსპეს ოთხი ტანკი, აგრეთვე ცოცხალი ძალის ზარალი მიაყენეს ისრაელის მხარეს.

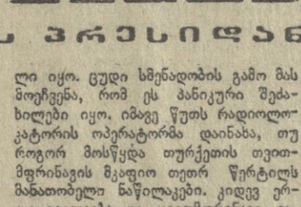

ᲗᲘᲗᲘᲡᲢᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲨᲐᲣᲚᲘ

ᲓᲘᲣᲡᲔᲚᲓᲝᲠᲤᲘ. 30 მარტი. (საკდესი). ᲘᲠᲚᲐᲜᲓᲘᲘᲡ ᲛᲗᲐᲕᲠᲝᲑᲐᲛ ᲗᲘᲗᲘᲡᲢᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲨᲐᲣᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲡᲪᲔᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲛᲬᲧᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲜᲓᲘᲠᲔᲚᲘ ᲛᲝᲥᲐᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲛᲝᲥᲐᲠᲐᲪᲘᲐᲡ ᲓᲐᲐᲞᲐᲢᲘᲛᲘᲠᲝᲡ ᲛᲐᲣᲜᲢᲯᲝᲘᲡ ᲞᲐᲢᲘᲞᲣᲠᲘᲓᲐᲜ ᲛᲝᲠᲬᲛᲣᲜᲔᲚᲘ ᲙᲔᲜᲔᲗ ᲚᲘᲢᲚᲯᲝᲜᲘ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲓᲦᲔᲡ ᲓᲐᲐᲞᲐᲢᲘᲛᲘᲠᲔᲡ ᲘᲠᲚᲐᲜᲓᲘᲘᲡ ᲓᲣᲑᲚᲘᲜᲘᲡ ᲛᲐᲣᲜᲢᲯᲝᲘᲡ ᲞᲐᲢᲘᲞᲣᲠᲘᲓᲐᲜ. ᲠᲝᲒᲝᲠᲪ ᲪᲜᲝᲑᲘᲚᲘ ᲒᲐᲮᲓᲐ, ᲒᲐᲥᲪᲔᲣᲚᲘ ᲓᲐᲜᲐᲨᲐᲣᲚᲘ ᲓᲦᲔᲡᲐᲪ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔ ᲓᲐᲛᲬᲧᲔᲑᲘ ᲘᲧᲝ ᲛᲘᲠᲚᲘᲜ ᲛᲘᲠᲩᲘᲚᲘ ᲓᲐᲛᲬᲧᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲠᲩᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲠᲩᲘᲚᲘᲡ ᲛᲘᲠᲩᲘᲚ

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲐᲠᲛᲘᲡ ᲠᲘᲒᲔᲑᲨᲘ ᲡᲐᲛᲮᲐᲠᲘ ᲗᲕᲘᲗᲘᲗᲔᲣᲚᲘ ᲯᲐᲠᲘᲡᲙᲐᲪᲘᲡᲐᲒᲐᲜ, ᲡᲐᲠᲬᲐᲜᲢᲘᲡᲐᲒᲐᲜ, ᲞᲠᲐᲞᲝᲠᲨᲩᲘᲙᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲝᲤᲘᲪᲠᲘᲡᲐᲒᲐᲜ ᲛᲝᲘᲗᲮᲝᲕᲡ ᲛᲐᲚᲚᲐ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠ ᲨᲔᲒᲜᲔᲑᲣᲚᲝᲑᲐ, ᲘᲓᲔᲣᲠ ᲬᲠᲗᲝᲕᲐᲡ, ᲛᲮᲘᲠᲕᲐᲚᲘ ᲡᲘᲪᲘᲪᲮᲚᲘᲡ ᲓᲐᲜᲐᲮᲕᲐᲡ, ᲛᲮᲐᲠᲓᲐᲭᲔᲠᲘᲡ ᲓᲐ ᲝᲤᲘᲪᲔᲠᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔ ᲛᲬᲕᲐᲕᲘ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲨᲔᲒᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲛᲬᲛᲔᲚᲘ ᲙᲐᲛᲞᲐᲜᲘᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲛᲘᲛᲦᲔᲠᲘ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲛᲝᲛᲠᲐᲕᲚᲘᲡ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲐᲡ.

ᲐᲡᲔ ᲘᲥᲪᲔᲕᲘᲐᲜ ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲛᲔᲝᲛᲠᲔᲑᲘ

ᲡᲐᲒᲖᲠᲘᲐᲜᲝᲑᲐ

ᲛᲐᲢᲐᲠᲔᲑᲔᲚᲛᲐ ᲛᲝᲠᲔᲒᲘ ᲠᲙᲘᲜᲘᲒᲜᲘᲡ ᲡᲐᲓᲒᲣᲠᲘ ᲒᲐᲘᲐᲠᲐ ᲓᲐ ᲡᲘᲩᲥᲐᲠᲔᲡ ᲣᲛᲐᲢᲐ. ᲞᲠᲐᲞᲝᲠᲨᲩᲘᲙᲘ ᲐᲚᲑᲔᲠᲢ ᲞᲣᲜᲘᲐᲜᲘ ᲓᲠᲝᲒᲐᲛᲝᲨᲕᲔᲑᲘᲗ ᲕᲐᲒᲝᲜᲘᲡᲘᲡ ᲒᲐᲮᲣᲠᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲓᲐᲘᲬᲧᲝ. ᲞᲣᲜᲘᲐᲜᲘᲡ ᲓᲠᲝᲒᲐᲛᲝᲨᲕᲔᲑᲘᲗ ᲕᲐᲒᲝᲜᲘᲡᲘᲡ ᲒᲐᲮᲣᲠᲕᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒ ᲛᲐᲠᲗᲕᲐ ᲓᲐᲘᲬᲧᲝ ᲞᲠᲐᲞᲝᲠᲨᲩᲘᲙᲘ ᲐᲚᲑᲔᲠᲢ ᲞᲣᲜᲘᲐᲜᲘ